

N:o 208.

Af herr **Å. Nordenfelt**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om skydd mot fara för person och egendom, föranledd af elektriska ledningar.

Till följd af den exempellöst hastiga utveckling telefonens användning fått uti vårt land, se vi nu uti nästan alla städer eller andra mera befolkade orter täta knippen af telefontrådar korsar hvarandra öfver våra hufvuden.

Att denna mängd trådar mången gång kan åstadkomma obehag, ja till och med skada, då de af storm eller häftiga snöfall afslitas, är allmänt bekant, och att vid eldsvåda uti byggnader med större telefonställningar de nedfallande trådarna säkerligen kunna medföra stor svårighet vid eldens dämpande, lär vara utan tvifvel. För att undvika dessa och liknande olägenheter, har man på åtskilliga ställen utomlands lagt telefontrådarna uti rör under jordytan. Att så icke skett uti vårt land, kan man på sätt och vis beklaga, då olägenheterna tydligen ökas i samma proportion som trådarnas antal; men å andra sidan hade säkerligen detta utmärkta meddelningssätt, hvilket man nu knappast kan tänka sig vara utan, blifvit hämmadt uti sin utveckling, om anläggningen på detta sätt skulle försvårats och fördyrats.

Men icke nog med dessa smala telefontrådar, nu börja äfven tjockare kablar dragas fram från tak till tak, kablar, som föra långt mäktigare elektriska strömmar för åstadkommande af ljus och kraft.

Dessa förekomma visserligen ofarliga, då de äro fast upphängda och väl isolerade, så att de icke borde kunna utsläppa sin förödande kraft annat än till åsyftadt ändamål, men man ser tyvärr upprepade exempel både utom och inom landet på att det nu vanligen brukliga anbringnings-sättet af dessa kablers isolering icke medför någon full säkerhet mot skada å person och egendom; ja, att de till och med orsakat döden för människor

och djur. På åtskilliga ställen utomlands hafva derfor utfärdats föreskrifter angående elektriska ledningars användning med syfte att nedbringa den risk, de dock alltid medföra, till ett minimum, äfven om genom sådana föreskrifter kostnaderna för anläggningen komme att förökas på ett betänkligt sätt; såsom t. ex. genom bestämmelsen om ledningarnes nedgräfvande under jordytan uti starka, fullt täta rör.

Den elektriska strömmens användning till belysning och till kraft för industriella ändamål skulle visserligen genom sådana eller liknande föreskrifter i någon mån komma att motverkas, men om denna användning inom en framtid skulle komma att utveckla sig närmelsevis i samma grad som telefonens nu gjort, så kan man lätt tänka sig hvilken omätlig skada på person och egendom, som skulle kunna uppkomma till följd af mindre betryggande anordningar vid dessa ledningars anbringande.

Strafflagen föreskrifver straff för den, som ouppsåtligen genom vårdslöshet, oförsigtighet eller försummelse är vållande till annans död eller till kroppsskada samt till skada å egendom, och under någon af dessa punkter skulle väl skada, uppkommen genom elektriska ledningar, kunna hänföras, så att rättslös är man visst icke uti detta afseende; men som skadorna lätt skulle kunna blifva synnerligen stora, synes mig vara rättast att genom föreskrifter om skydd mot *orsakerna* till desamma söka så vidt möjligt förekomma dem.

Genom polisförordningar kan visserligen mycket vinnas härutinnan, men som grundliga, kanske kostsamma undersökningar torde böra föregå utfärdande af föreskrifter härvidlag och som de åtminstone till sina hufvuddrag synas mig böra vara lika öfver hela riket, anser jag staten här böra ingripa.

På grund häraf vågar jag föreslå,

att Riksdagen uti skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes vidtaga erforderliga åtgärder för utfärdande af föreskrifter angående skydd emot den fara för person och egendom, som ledningar af elektriska strömmar för ljus och kraft kunna medföra.

Stockholm den 21 februari 1890.

Åke Nordenfelt.